

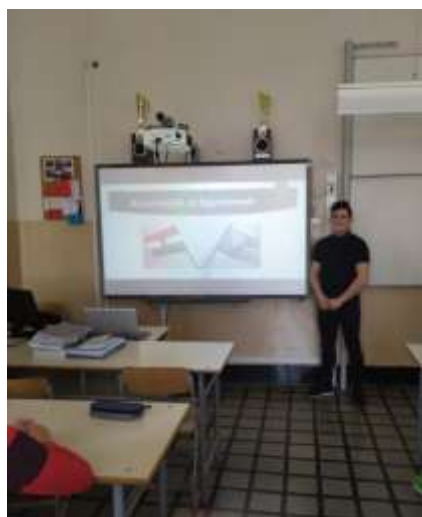


COOL-turális örökségünk, 2020.

Előkészítő óra

A Miniszterelnökség Nemzetpolitikáért Felelős Államtitkársága megbízásából a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., mint támogató pályázatot hirdetett a Határtalanul! program keretében a külföldi magyarsággal kapcsolatos ismeretek bővülésének elősegítésére 2020. februárjában. A középiskolák közötti együttműködés megvalósítására a Természeti értékeink pályázati program pozitív elbírálással támogatást nyert 32 déris, 32 erdélyi diák, valamint 4-4 pedagógus közreműködésével

Az utazás előtt előkészítő órán vettek részt iskolánk tanulói. Az előadással egybekötött prezentáció tartalmazta a Magyarország határain túl élő magyarság létszámadatait, az államhatáron kívüli elhelyezkedés történelmi okait, Erdély–Székelyföld–Gyergyó magyarságának történetét és jelenét. A határon túlra került területeken (Erdély) élő összlakosság etnikai összetétele, nyelvünk helyzete a határon túl, a magyar közösségek nyelvhasználata fontos részét képezte a foglalkozásnak. Az utazás és az együttműködés programjának, tevékenységeinek áttekintése és a toleráns, kooperatív viselkedés szabályaival is megismerkedtek a diákok.





COOL-turális örökségünk, 2020.

Utazás Erdélybe

Az első napon a terv az volt, hogy Déva várát és Vajdahunyad várát nézzük meg. Reggel 5 órakor elindultunk majd körülbelül 7 óra utazás után megláttuk Déva várát. Felvonóval fel is mentünk a várba. A kilátás gyönyörű volt. Magát a várat csak körbe lehet sétálni. Viszont így is jó volt. Ezután a felvonót használva lementünk. Miután leértünk, tovább indultunk.



Kis utazás után megérkeztünk Vajdahunyad várához. Megszereztük a belépőt majd átsétáltunk a hídon ami a várhoz vezetett. Ez jóval nagyobb volt, mint a dévai. Bementünk az egyik terembe, majd szép lassan az egész várat megnéztük, körbejártuk.

Kijöttünk és elkezdünk lemenni a patakhoz, ami a vár alatt csordogál. Le is értünk, de egy kis idő múlva az őr sípjal jelzett, hogy menjünk onnan. Feljöttünk, visszaszálltunk a buszba és elindultunk a szállásra, és olyan 7 óra múlva oda is értünk.

Gulyás Péter, 12.b





A szálláson nagyon finom reggelivel vártak minket és oda adták az elcsomagolt ebédünket. Reggeli után elmentünk a Gyilkos-tóhoz ahol a víz tükre és a táj gyönyörű látványt nyújtott. Miután a tó mellett körül néztünk felmentünk egy kilátóhoz, majd elindultunk a Kis-Cohard tetejére. Az erősebbek rövidebb, de egyben nehezebb úton mentek, míg a fáradékonyabbak a lassabb úton mentek. A két útvonal között könnyen lehetett váltani, így a

többség az első kör nehezebb útrész után csatlakozott a könnyebb úton haladókhöz. Már a túra közben is csodálatos volt a lefele, illetve felfele néző kilátás. A szikla csúcsán mindkét csapat megette a csomagolt ebédet az elbűvölő kilátás mellett. Visszafele könnyebb volt menni, de így is kihívást jelentett a csúszós lejtőn megtartani magunkat. Leérkezés után elindultunk a Békás-szoros megtekintésére. Amint megérkeztünk, monumentális méretű hegyeket láttunk sétálás közben. Sajnos gyalogos útvonal nem igazán volt így kénytelenek voltunk a forgalmas autótűt mellett csodálni a hegyeket és a lenti vízfolyamot. Ezután visszamentünk a szállásra egy rövid pihenőre. A pihenő után elmentünk az erdélyi partneriskolába, ahol szórakoztató programok segítségével bemutatták nekünk településüket, kultúrájukat.





Az iskolában mindenféle finomsággal kínáltak minket és még bulit is rendeztek a számunkra. Nagy szomorúságunkra nem maradhattunk sokáig az iskolában, hogy a következő nap is frissek legyünk.

Forgó Bálint, 12.b

A harmadik napunkat azzal kezdtük, hogy ellátogattunk a Maros forráshoz, ahol megkóstolhattuk a jéghideg forrás ízét. Ezután Tusnádfürdő felé haladtunk tovább, ahol egy 15 perces sétát követően eljutottunk a Szent Anna-tóhoz. A túravezető elmesélte a tó keletkezésének a történetét. Ezt követően megnéztük a kápolnát, amit Szent Anna építtetett az őt szimbolizáló legenda nyomán. Ezután egy természetvédelmi területen elmentünk a Mohos-tőzegláp túsára. Egész végig fatöngökön kellett járnunk, mert az idegen vezető elmondta, hogy a talaj rétegekből áll. Felső réteg tőzeg moha, vulkanikus kőzet ezek alatt pedig víz található. Az utunk következő állomása Csíkszereda volt. Itt megnéztünk a





várkastélyt, ami most egy múzeumnak ad helyet. Ezután sétálgattunk Csíkszeredában. A végállomáson, Csíksomlyón elmentünk megnézni a Barátok feredőjét, aki akarta az belemárthatta a lábát.



Végül visszatértünk a szállásra, ahol vacsorával vártak minket.

Miklós Benjamin, 12.b





A mai nap az Ezeréves határhoz mentünk először. Az úton a csángókról illetve a Gyimesről kaptunk információt. A "határhoz" érve megmászunk egy végvár romot ahol megtudhattuk, hogy a székelyek milyen erősen védték a területüket. Közben egy kutya társaságát élvezhettük megint. Még a "határnál" meglátogattuk a kopjafákkal kirakott emelkedőt illetve egy 2. világháborús emléket.

Visszaindulva megálltunk bobozni Gyimesen illetve ott is ebédeltünk. Érzésem szerint mindenki élvezte a bobbpályát. Hazafelé indulva megálltunk egy hegytetőn ahol lehetett fotózni. Második megállónk egy Turulmadár emlékszobor volt, ami a Székelymészárlásnak állít emléket.

A megígért focit meg is valósítottuk. Sajnos kikaptunk a Székely srácoktól. A vacsora talán ma volt a legjobb.

A buli a testvériskolánkkal pedig zseniális volt. Kicsit nehezen indult, de jó lett a vége. Nagyon várom, hogy jöjjenek Szegedre.



Bárkányi Dávid, 12.b





HATÁRTALANUL!



BETHLEN GÁBOR Alapkezelő Zrt.

5. nap

Reggel 7 órakor csodáltuk meg a mesés napfelkeltét. Ezek után felöltöztünk, majd elfogyasztottuk a reggelinket. Rövid várakozás után felszálltunk a buszra. Az első megállónkra nem is kellett olyan sokat várni. Parajd sóbányáját tekinthettük meg már a távolban is. Belépve szemkápráztató terem tárult eléink. A légköri levegőhöz képest azonnal érezhető volt a változás. Tisztaság és letisztultság volt megfigyelhető a lépcsőről lefelé menet, mert a só miatt csillogtak a falak a padlóval egyaránt. A bánya és annak területét, múltját figyelhettük meg a falakon táblák segítségével. Sok-sok új információt tettünk szert, mint például, hogy beteg embereknek, akik nehezen vesznek levegőt egy kedvező terem, akiknek esetleg fáj a torka, azok könnyebben tudtak levegőt venni. Rengeteg játszótér volt a különféle termekben, hiszen mozgás segítségével több ilyen tiszta levegőt képes a szervezet befogadni. Gyógyászati szempont mellett pedig számos más haszna is van ezeknek a sóalagútaknak. Gyártanak sópárnát gyulladás-ellen, nyílásót, sólámpát és még rengeteg meggyógyítást. Távozva azonnal észrevehető volt, hogy a felszíni levegő szennyezettebb, mint ami odalent lélegezhető. Farkaslakán megtekintettük Tamási Áron sírját. Tudniillik, hogy eléggé meghatározó személy volt, akit mai napig is számottevő ember olvas. Sírja tele volt koszorúkkal, ahol két fa között letle meg nyugalomát, amira ő eredetileg vágyott. Fáradtan tekintettünk a maradék útra, hiszen több mint 10 órást várt meg ránk. Székelyföld örökké a szívünkben fog maradni.



© Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.

Szél Bence, 12.b

MEGVALÓSULT A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL



MINISZTERELNöksÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG



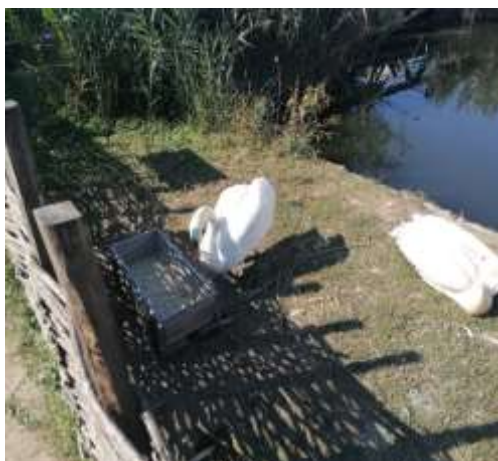
BETHLEN GÁBOR
Alap



COOL-turális örökségünk, 2020.

Utazás Magyarországra

2021. október. 5-én a Határtalanul pályázat keretein belül lehetőségünk volt arra, hogy megismerjük Szegedet és környékét. Ellátogattunk a Tisza tavi Ökocentrumba, amely Poroszlón található. Itt megismertük a Tisza-tó állatvilágát.



MEGVALÓSULT A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL





Megismerhettük Babát, a kis hódot, aki sajnos egyedül maradt. A hódok nagyon hűséges állatok, mivelhogy egyetlen egy párral élik le az életüket.





HATÁRTALANUL!



BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

Az állatok megtekintése után felmentünk a főépület tornyában létesített 30 méter magas kilátóba is, ahonnan pazar kilátás nyílik csaknem a teljes Tisza-tóra.



Ezt követően lehetőségünk adódott arra, hogy egy háromdimenziós vetítő teremben egy rendhagyó technika megoldásainak köszönhetően átélhettük, hogy milyen szép változásokon megy át a négyévszakon keresztül a Tisza-tó.

Ezt követően egy hajóköruton vehettünk részt, amely során a tó rejtettebb területeit is megtekinthettük, a környező kis szigeteket a nádassal határolt szűk csatornákat fedezhettük fel, ahol kiskacsákat láttunk úszni és hódvárakkal is találkozhattunk.

A kácsákról azt kell tudni, hogy a nőstény vállasztja ki a hímet, a tollazata alapján. A hódok a fa kérgét rágják le és a rügyeket.

Véleményünk szerint ez egy nagyon élményekkel dús nap volt és nagyon örülünk annak, hogy lehetőségünk adódott, hogy megtekinthessük a Tiszatavi Ököcentrumot és élővilágát.





Kirándulásunk 3. napján Ópusztaszer, azon belül az Ópusztaszeri nemzeti történelmi emlékparkot vettük útirányul.

Oda útunk során Bodó Mária tanárnő egy kis ízelítőt mesélt nekünk arról, hogy hová is megyünk. Valamint ez a nap, más okból is különleges volt, ugyanis október 6. az aradi vértanúk emléknapja, így hát természetesen szó esett erről is. Felsoroltuk a 13 aradi vértanú nevét, valamint a tanárnő még ejtett néhány szót róluk, kiemelte a fontosabb életrészeit.





Míg megemlékeztünk erről a neves ünnepről, már ott is találtuk magunkat Ópusztaszeren. Tettünk egy rövid sétát az emlékparkban, a tanárnő mondott néhány érdekességet az ottani látnivalókról, majd bementünk a látogatóközpontba, ahol 3D-s filmvetítésen vettünk részt. Két filmet néztünk meg, "Szer története" és „Magyarország történelme” címmel. Mindkét film nagyon érdekes volt, és sokat lehetett tanulni belőlük, mindannyiuknak elnyerte a tetszését.

A filmvetítést követően átmentünk a Rotundába és megnéztük a nemzeti emlékpark talán egyik legszebb látnivalóját, a Feszty-körképet, amely Feszty Árpád körpanoráma festménye a honfoglalásról.





A körkép hangelemekkel van megszínezve, ami még élethűbbé teszi az egész festményt.



A körkép után Rotundában levő kiállításokat tekintettük meg, ahol a következő kiállításokkal találkozhattunk: Államalapítás, Kincsek a földből, Régészet és numizmatika, Csengelei kunok ura és népe, Őseink arcai.





Mind-mind nagyon érdekes és látványos volt. Sajnos a rossz idő miatt a kint levő látnivalókat nem tudtuk megnézni, így azok most kimaradtak, de így is rengeteg élménnyel és látnivalóval gazdagodtunk. Itt még nem volt vége a napnak, meglátogattuk Tápét, ahol kézműves, gyékényből készített babákat tekinthettünk meg.



És a sokanunk által legjobban várt plázázásra is ezen a napon került sor. A szegedi Árkád volt a nap utolsó helyszíne, ahol 3 órát töltöttünk el és nagyon jól telt ott is mindenki számára. Csodás zárása volt ennek a napnak. A rossz idő ellenére is tartalmasan és élményekkel teli nap volt ez is.





HATÁRTALANUL!



BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.



MEGVALÓSULT A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL



MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG



BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.



Utolsó előtti napunk: reggeli után a Déri Miksa iskolába látogattunk el, ahol megismerhettük az iskola múltját, történetét, majd Szent-Györgyi Albert, aki a C-vitamint fedezte fel és kapott Nobel-díjat érte. Emlékszobájába is betekinthettünk, ahol sok régi tárggyal találkoztunk és egy régi, korabeli hangfelvételt is meghallgattunk, melyben közölték Szent-Györgyi Alberttel, hogy ő kapja az orvosi Nobel-díjat.

Ezután egy football mérkőzés került megrendezésre az erdélyiek és a szegediek között, melynek végeredménye, ha emlékezetem nem csal, 6-6, vagyis döntetlen lett. A mérkőzés után ebédelni indultunk, a Kisgömböc étterembe.

Ezt követően az Agórába mentünk, ahol betekintést nyerhettünk a számítógépek történelmébe és láthattuk, hogy ezek fejlesztésében mekkora szerepet játszottak a magyarok is, mint például Neumann János vagy akár Kalmár László és Muszka Dániel.





Ez utóbbi kettő közvetlen hozzájárult a 'szegedi katicabogár' megépítéséhez, amely egy olyan robot, amely képes tanulni és Pavlov kísérletéről lett mintázva.

Ez a katicabogár képes reagálni a beszédre, a fényre, és képes megtanulni egy másik ingert is, amely a bemutatásból kiderült, hogy nem más, mint a sípszó volt. Ugyanakkor képes 'megsértődni', ekkor elutasítja, hogy bármire is reagáljon, de elég neki csupán nyolc másodperc, hogy minden addigi sérelmet feldolgozzon és megbocsásson.

Ezután, ugyanezen a helyszínen, részt vettünk egy, úgymond, 'fizika órán', ahol különböző kísérleteket láthattunk. Szemtanúi voltunk, ahogy felgyújtja valaki a saját kezét, majd láthattuk azt is, vízpára segítségével, hogy hogyan terjed a hang a levegőben. Még láthattunk különböző érdekes dolgokat UV-fénnyel, és lézerekkel.

Ami engem még megfogott, az az volt, hogy nem csak három feltétel kell, teljesüljön ahhoz, hogy tűz keletkezessen, hanem igazából négy: oxigén, égethető anyag, az anyag gyulladási hőmérsékletét elérő hőmérséklet és megfelelő nagyságú felület az égéshez. Bemutatta, hogy hiába van meg az első három alapfeltétel, az égés nem fog feltétlenül megtörténni, azonban ha a negyedik is megvan, akkor már az égés be fog következni.





Ezek után, elindultunk vacsorázni, viszonylag elég korán, majd utána visszatértünk az iskolába, ahol egy kis Kahoot játékon volt alkalmunk részt venni, amely Szeged és Erdély látványosságairól szólt, pontosabban olyan helyek szerepeltek benne, ahol vagy a mi csoportunk vagy a szegedi csoport járt. Ezután átadták ajándékaikat számunkra, mi is hasonlóképp tettünk, majd pizzáztunk. Ezután az est további részében buli volt majd visszatértünk a szállásra.





HATÁRTALANUL!



BETHLEN GÁBOR

Alapkezelő Zrt.



MEGVALÓSULT A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL



MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKARSÁG



BETHLEN GÁBOR
Alap